ज्यानुवाक्ये स्यातामित्यर्थः । विराजावित्त्वेवेति तुशब्देन त्रिष्टुब्जगतीपक्षौ व्यावर्त्येते ॥२०॥ एतन्त्वेकमयनमिति पवमानेष्टिं यजतामेतदेकमनुष्ठानस्य विधानम् ॥२१॥ आग्नेयमेवेति न तु पवमानादिविशेषणमादरणीयमित्येवकारार्थः । पवमानादिविशेषणैर्विशिष्यमाणोऽग्निः तत्र वैशिष्ट्यद्वारा पारोक्ष्यमापद्यते अतस्तत्परिहारेण अञ्जसा ऋजुनैव मार्गेण केवलाग्नये निर्वपन् तं प्रत्यक्षत एव स्वीकरोति ॥२२॥१॥२॥

षड्द्वादशादिदक्षिणा आधानस्य विधास्यन् तन्नामनिर्वक्तुं प्रस्तौति घ्नन्तीति ॥१॥ न दद्दत्ते फलं जनयितुं न शशाक ॥२॥ एष मात्रेति एतद्दक्षिणानां परिमाणम् इतोऽधिकमपि यथाविभवमिच्छानुसारेण देयमिति विधत्ते दद्यात्त्वेवेति ॥५॥ सम्प्रापिपन् सम्यक् प्रापितवन्तः ॥७॥ आधानस्य भ्रातृव्यजयहेतुत्वं वक्तुमाख्यायिकामाह देवा इति । एषां देवानां मध्ये यमेवासुरा घ्नन्ति तत् तत्र स स्म (? सूर्व Cod.) हत एव भवति ॥८॥ नन्वग्निर्गार्हपत्याद्यायतने (न वग्नि° Cod.) बहिराधीयते (? लार्हिवाधी° Cod.) कथं तस्यान्तर्धारणमिति तत्राह तदिति अभिप्राणितीति मन्थनाज्जातं तमग्निमभ्युपरि प्राणनं करोति स पुनरपानितीति अग्नेर्ह (? अग्नेहा Cod.) परिश्वासमुत्सृज्य तमेव श्वासं पुनरन्तरनयत् तेन सार्धमग्निरपि अन्तः प्रविशन् यजमानस्य हृदये आहितो भवति ॥१५॥ नियतस्य (? °तस्वा Cod.) बाह्यस्याग्नेरुद्दीपनं समिन्धनं विधत्ते तमिति उद्दीपनं काष्ठप्रक्षेपः समिन्धनं सम्यक् प्रज्वलनम् तदुभयमान्तराग्नौ दर्शयति इहेति इहास्मिन्बाह्येऽग्नौ यज्ये यागं करिष्ये तत्फलं च सम्पादयिष्यामीति यौ मनोव्यापारौ संकल्पौ तेऽएवान्तराहितस्याग्नेरुद्दीपनसमिन्धने ॥१६॥ एवमन्तरग्निमादधानस्य (माब्दधानाथ Cod.) व्यवायादिदोषोऽपि नास्तीति प्रतिपादयत्यन्तरेणेति अग्नियजमानयोर्मध्ये देवदत्तादिरागतिनवव्यवायादिभिर्व्यवृतत् व्यावृत्तो विमुखो भूदिति यो दोषः सोऽप्यत्र नास्ति । एवं विदुषोऽग्न्यनुगमनशङ्कापि न कार्येत्याह तस्मादिति ॥१७॥ एतत्सत्यवदनस्याग्निसमिन्धनहेतुत्वमृषिवाक्यसम्बन्धेन दृढयति तदिति । उपवेशो नाम कश्चित्तस्य पुत्रमरुणं तदीया ज्ञातय उक्तवन्तः हे अरुण स्थविरो वृद्धोऽसि अतः आमुष्मिकसिद्धये अग्न्याधानं कुर्विति ॥२०॥२॥२॥

अथ पुनराधेयं विधित्सुः स्वपक्षातिभूतमुक्तमग्न्याधेयं (स्वष° Cod.) प्रकृतिरूपार्थवादेन राज्ययशोहेतुत्वेन प्रशंसति वरुण इति ॥१॥ निधाने कारणानि वैकल्पिकानि त्रीण्युपन्यस्यति विजयं वेति । असुरानितुष (?) विजेतुमुपगमनसमये पूर्वसिद्धाग्न्याधानस्यार्थमर्थनिधानमित्येकः पक्षः (? पूर्वस्मिर्द्धस्मधानस्यात्तमार्थीनधा° Cod.) । कामचारस्य कामाय यथेष्टं (थक्षे Cod.) क्रीडितुं संचरणस्य यः कामः तदर्थं वा तन्निधानमिति द्वितीयः । गृहऽएव स्थितानां नोऽस्माकं देवानां मध्ये अयमग्निर्गोपिष्ठो गोपायितृतमो रक्षणकुशलोऽस्मदीयं धनं गोपायत् रक्षितुं शक्नोतीत्यनेनाभिप्रायेण वा तन्निधानमिति तृतीयः पक्षः ॥२॥ ऋतून् चोरादिः पर्वतमिव प्रविष्टवान् अन्तर्दधे । अप्यस्मदीयं स्थानं पुनरागच्छाम इत्यनेनाभिप्रायेण तं तिरोभूतमग्निमागच्छन् पूर्वं यस्मिन्स्थाने सोऽग्निः स्थितस्तत्र तमपश्यतां तेषां देवानां विहीनावस्था प्राप ॥३॥ याबाक्ष (!) यावत्प्रकारविशिष्टं (कावत्प्रकाराविं° Cod.) वाष्ट्रं रूपमन्याः प्रजा उपतिष्ठन्ते तावत्यो जायन्तऽइत्यर्थः वीप्सा तु सर्वसंग्रहार्था ॥४॥ प्रथममाहितस्याग्नेर्विधानान्तरेण पुनस्तेष्वायतनेषु स्थापनं पुनराधेयम् । येयं ग्राम्यारण्योभयप्राप्तिः सा प-